

Марія Чабайовська, Світлана Кожушко

УКРАЇНСЬКА МОВА та ЧИТАННЯ

ЗОШИТ

з розвитку мовлення

для 4 класу

закладів загальної середньої освіти

Схвалено

для використання в освітньому процесі

експертною комісією

з педагогіки та методики початкової освіти

Тернопіль

Астон

2021

УДК 811.161.2(075.2)

Ч-12

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 1 липня 2021 року (протокол № 5)], № 2.0167-2021
у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам

Чабайовська М. І., Кожушко С. М.

Ч-12 Українська мова та читання. Зошит з розвитку мовлення для 4 класу
закладів загальної середньої освіти / М. І. Чабайовська, С. М. Кожушко.
— Тернопіль : Астон, 2021. — 68 с. : іл.

ISBN 978-966-308-826-6

Рецензенти:

Вітюк В. В. — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії
і методики початкової освіти Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки, заступник декана з навчально-
виховної роботи факультету початкової освіти та соціальної роботи;

Омельченко Н. М. — учитель початкових класів Академічного
ліцею імені Володимира Мельника Обухівської міської ради Київської
області, учитель вищої категорії, учитель-методист.

У посібнику подано різні види творчих завдань з української мови та
читання (детальні, вибірккові і творчі перекази, діалог, медіатекст, лепбук,
складання тексту за поданим початком, на основі власних спостережень,
інфографіки, коміксів, есе тощо), що сприятиме розвитку літературно-
творчих здібностей, критичного мислення, становленню індивідуального
стилю мовлення молодших школярів.

Для здобувачів освіти четвертого класу закладів загальної середньої
освіти, учителів початкової школи, методистів та батьків.

УДК 811.161.2(075.2)

ISBN 978-966-308-826-6

© Чабайовська М. І.,

Кожушко С. М., 2021

© ТзОВ «Видавництво Астон», 2021

Дата _____

Вчимося складати характеристику персонажа

1. Розгадай ребус. Героєм якої казки є цей персонаж?

- Пригадай сюжет казки.
- Які ще герої є в ній?
- Яка головна думка твору?

2. Вибери з довідки й запиши ті моральні якості, які властиві Котигорошкові, у першу колонку, а ті, що стосуються Змія, — у другу.

Довідка: вірність, дружба, зрадливість, доброта, щедрість, працьовитість, справедливість, жорстокість, лагідність, скромність, заздрість, милосердя, підступність, мужність, мудрість, терпеливість, винахідливість, гнів, зверхність.

- Які вчинки головних героїв впливають на твоє ставлення до них?

3. Робота в парах. Діалог «Інтерв'ю з головним героєм».

Уяви, що ти потрапив/потрапила в казку і тобі потрібно взяти інтерв'ю в Котигорошка. Запиши питання, які ти хотів би/хотіла б задати йому.

4. Розкодуй і запиши прислів'я. Як ти їх розумієш? Яке з них пояснює вчинки Котигорошка, а яке — Змія?

Хтоіншомуямукопає,тойунеїсампотрапляє.
.агомерепйогот,агавдівяиЧ

Котигорошко _____

Змій _____

5. Завдання для розвитку критичного мислення «Щоденник подвійних нотаток». Пригадай або скористайся змістом казки «Котигорошко» і заповни таблицю.

Персонаж	Характеристика
Зовнішній вигляд	_____ _____ _____ _____

Особисті якості	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
Вчинки	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
Мова	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
Твоє особисте ставлення до героя	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

 6. Усно склади характеристику Котигорошка.

Дата _____

Вчимося переказувати вибірково

1. Розглянь малюнок. Як ти вважаєш, про що йтиме мова в тексті?

2. Прочитай текст. Чи справдилися твої припущення?

Без Батьківщини життя — не життя

Журавлик народився на березі великого озера. Підріс, полюбив рідну землю. Але наближалася зима. Журавлик пристав до зграї інших журавлів і полетів далеко на південь.

Там вічне літо, яскраве сонце. У лісах голубі папуги співають.

А наш Журавлик прилетів, роздивився навколо і засумував.

Ось одного разу підлетів до Журавлика Голубий Папуга і запитав:

— Чого сумуєш? Чом гнізда не мостиш, немовлят не виводиш?

Мовчить Журавлик, тільки на північ поглядає.

Раптом насторожився. Здалеку долинув журавлиний клич:

— Час у дорогу!

Змахнув Журавлик крилами.

— Куди ж ти летиш? — здивувався Папуга. — Адже там холодно. Поживеш там кілька місяців та й знову до нас повернешся. І що там гарного на твоїй холодній півночі?

— А хороше те, що я там народився, — відповів Журавлик. — Там моя Батьківщина. А без Батьківщини життя — не життя.

Сказав Журавлик і полетів доганяти своїх товаришів.

(136 слів)

Василь Сухомлинський

3. Дай відповіді на запитання.

- Де народився Журавлик?
- Куди він полетів із наближенням зими?
- Яким було життя в теплих краях?
- Чому засумував Журавлик?
- Про що він розмовляв з Голубим Папугою?
- Що здивувало Папугу?
- Чому Журавлик не захотів залишатися в чужому краю?

Вибірковий переказ — це відтворення частини тексту, яка відповідає конкретному запитанню або окремому епізоду.

4. Інтерактивна вправа «Обери позицію». Знайди в тексті й запиши, яку відповідь на запропоноване питання дали Журавлик і Папуга. А яка позиція ближча тобі? Обґрунтуй свою думку.

Чи потрібно Журавлику повертатися в рідний край?

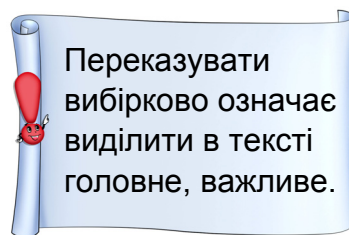
Так

Ні

А на мою думку, _____

5. Прочитай текст. Вибери й підготуйся переказувати ту його частину, у якій розповідається про життя Журавлика в теплих краях.

6. Склади й запиши план тієї частини тексту, яку переказуватимеш.

7. Перекажи частину тексту за планом.

8. Запам'ятай правопис поданих слів і використовуй їх як опорні.

Навколо, **не** мостиш, **не**мовлята, **ні**чого, **з**далеку, **житт**я.

9. Прочитай іще раз ту частину тексту, яку переказуватимеш.

10. Запиши вибірковий переказ.

11. Перевір написане, скориставшись пам'яткою.

Пам'ятка

1. Прочитай переказ і дай відповіді на запитання:
 - Чи відповідає переказ плану?
 - Чи є в тексті зачин, основна частина, кінцівка?
 - Чи пов'язані між собою за змістом речення?
 - Чи не з'явилася в переказі зайва інформація?
2. Прочитай свій переказ ще раз. Зверни увагу, чи немає повторів слів, їх пропуску; чи позначено межі речень.
3. Прочитай переказ утретє. Зверни увагу на правильність написання слів.

Робота над помилками